

Statsministerens kontor -
Statsminister Erna Solberg
Postboks 8001 Dep.
0030 OSLO

Redegjørelse om folkeavstemning i Finnmark

Finnmark fylkesting vedtok den 14.mars 2018 å benytte seg av muligheten som kommunelovens §39b og inndelingslovas §10 gir til å avholde en folkeavstemning om fylkessammenslåing mellom Troms og Finnmark. Voteringstema i avstemningen var ja eller nei til å slå Finnmark sammen med Troms.

Folkeavstemningen ble vedtatt i fylkestinget som følge av et massivt krav fra engasjerte finnmarkinger.

Engasjementet til finnmarkingene holdt seg videre inn i avstemningen. Fremmøtet har vært på over 58% av de stemmeberettigede, noe som er høyere enn alle fylkestingsvalg etter 1983.

Fremmøteprosenten blir ytterligere forsterket av at folkeavstemningen har blitt offentlig kritisert av både kommunalminister og statsminister. På tross av dette er fremmøtet høyere enn ved ordinære fylkestingsvalg. Dette er et kraftig signal fra Finnmarks befolkning om at denne prosessen engasjerer befolkningen.

Resultatet av folkeavstemningen var også utvetydig, 87% av de som avla stemme sa at de ikke ønsker en sammenslåing mellom Troms og Finnmark. Resultatet av avstemningen er en tydelig beskjed fra Finnmarks befolkning om at denne sammenslåingen er uønsket.

Selv i den mest positive kommunen til sammenslåing i Finnmark, Alta kommune, var det bare 32% som stemte ja og hele 66,9% som stemte nei til sammenslåing. I 14 av 19 Finnmarkskommuner stemte over 90% nei til sammenslåing.

Dersom samtlige stemmeberettigede som ikke hadde mulighet til, eller valgte å ikke avlegge stemme i folkeavstemningen hadde avlagt en «ja»-stemme så ville det blitt et nei-flertall i Finnmark.

Dette resultatet gir Finnmark fylkesting og meg et utvetydig mandat til å fortsette motstanden mot sammenslåingsprosessen. Dette resultatet gir etter vår mening regjeringen og Stortinget bare en fornuftig utvei – å behandle tvangssammenslåingen på nytt og oppheve sammenslåingsvedtaket mellom Finnmark og Troms.

Finnmark har forsøkt å gjennomføre stortingsvedtaket. Finnmark er klar på at det er en sammenslåing og ikke en overtagelse fra Troms som er vedtatt i Stortinget. Dessverre har Troms aldri vært villige til å diskutere andre løsninger enn dem som ville gjort Finnmark til et b-lag i den nye fylket. De få løsningsforslagene som er kommet fra Troms har alle inneholdt at all politisk og administrativ ledelse skal fraktes ut av Finnmark og til Tromsø. Også Gardermoaftalen ville ført til dette. Det ble uspiselig for både Finnmark Fylkesting og også Finnmarks befolkning

Nå er prosessen kommet dit at det nærmer seg det umulige å gjøre noe annet enn å avvikle planene om sammenslåing. Finnmarkingene er nå så forbannet at nær sagt ett hvert løsningsforslag som innebærer en sammenslåing vil møte massiv motstand i befolkningen. Vi anbefaler derfor på det sterkeste at Statsministeren bidrar til at prosessen stanses og Finnmark og Troms ikke slås sammen. I det minste krever vi en utsetting slik at en eventuell sammenslåing kan utredes på ordentlig måte der man først kan se på nye oppgaver og så på hva som skal til for å løse dem.

I den videre prosessen er det av høy viktighet at Øst-Finnmark, som er en viktig NATO-grense mot Russland, ikke tømmes for sivilbefolkning. Norge bør heller jobbe for å styrke norsk sivilbefolkning i dette området. Suverenitetshevdelse nå, og i tiden som kommer, blir derfor viktigere. Dette gjelder spesielt i Øst-Finnmark.

Den offentlige tilstedeværelsen i Finnmark bør være sentral i norsk sikkerhetspolitikk. Her er det kontakt på daglig basis over grensen mot øst. Finnmark Fylkeskommune og andre aktører har den erfaringen og kjennskapen til naboen som skal til for å holde en åpen kanal fra vesten. Selv når andre ikke har det. Dette er svært viktig, ikke minst sikkerhetspolitisk. Mens Russlands forhold til vesten mange steder forverres, jobber man i Øst-Finnmark og i Nordvest-Russland intenst, fra begge sider av grensen, for å beholde og utvikle et stabilt naboskap. Dette er en verdi som kan forringes kraftig om offentlig tilstedeværelse, spesielt på ledersiden, bygges ned. Det bør ikke Norge gjøre.

Norge bør være bevisste på at man ikke vender 87% av finnmarkingene ryggen, ved at sentrale myndigheter sender et signal om at deres stemme ikke betyr noe. Det er klart at det vil påvirke tilliten til sentrale myndigheter i betydelig grad. Det er ikke bra for noen. Valget til Finnmarkingene bør respekteres. Dermed bør Finnmark forbli et eget fylke.

Med vennlig hilsen
Ragnhild Vassvik
Fylkesordfører Finnmark